



Szczecin, dnia 28 listopada 2014 r.

## REGIONALNY DYREKTOR OCHRONY ŚRODOWISKA W SZCZECINIE

WOPN-ON.6201.20.2014.AR

### OBWIESZCZENIE

Działając na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627, z późn. zm.) informuję o możliwości zapoznania się z projektami zarządzeń Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody „Wrzosiec” i „Krzywicki Mszar”.

Przedmiotowe projekty stanowią załączniki nr 1 i nr 2 do niniejszego obwieszczenia. Uwagi i propozycje do treści projektu składać można w terminie **do dnia 29 grudnia 2014 r.** pisemnie na adres: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie, ul. Teofila Firlika 20, 71-637 Szczecin, faxem na nr: 91 4305 201 lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej na adres [sekretariat.szczecin@rdos.gov.pl](mailto:sekretariat.szczecin@rdos.gov.pl) (z podaniem tytułu wiadomości – „zadania ochronne dla rezerwatu”) bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 262). Organem właściwym do rozpatrzenia uwag i wniosków jest Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Szczecinie.

Informuję jednocześnie, iż odpowiedź na wszystkie wniesione uwagi i wnioski udzielona zostanie w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, dlatego też nie będą udzielane żadne inne indywidualne odpowiedzi autorom uwag i wniosków. Powyższe obwieszczenie wydane zostanie do dnia 8 stycznia 2015 r.



ZASTĘPCA REGIONALNEGO  
DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA  
Regionalny Konserwator Przyrody  
w Szczecinie

*Sylvia Jurzyk-Nordlów*

**Załącznik nr 1 do obwieszczenia Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 28 listopada 2014 r., znak: WOPN-ON.6201.20.2014.AR.**

**Projekt zarządzenia Nr        /2014  
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 2014 r.  
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody  
„Krzywicki Mszar”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.<sup>1</sup>) zarządza się, co następuje.

**§ 1.** Ustanawia się na trzy lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Krzywicki Mszar”, zwanego dalej „rezerwatem”.

**§ 2.** Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

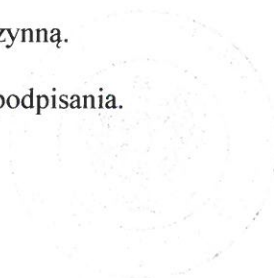
- 1) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań;
- 3) opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin, zwierząt lub grzybów;
- 4) wskazanie obszarów objętych ochroną ścisłą, czynną i krajobrazową.

**§ 3.** Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

**§ 4.** Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

**§ 5.** Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

**§ 6.** Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.



<sup>1</sup> zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628, poz. 842, M.P. z 2014 r. poz. 835 i z 2014 r. poz. 805, poz. 850 i poz.1002.

**Załącznik nr 1 do projektu zarządzenia Nr /2014  
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 2014 r.**

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Zmiany w składzie flory i szaty roślinnej rezerwatu wywoływane procesami naturalnymi, a w szczególności sukcesją zadrzewień i krzewów wkraczających na obszar torfowiska.	Brak możliwości przeciwdziałaniu zagrożeniu. Regularny monitoring występowania w rezerwacie rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin związanych ze zbiorowiskami charakterystycznymi dla siedlisk: torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą (żywych) oraz zdegradowanych, lecz zdolnych do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7110 i 7120), torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140), obniżeń dolinkowych i pła mszarnego (7150) oraz borów i lasów bagiennych (91D0).
2.	Spadek poziomu wód w rezerwacie.	Montaż urządzeń monitorujących oraz prowadzenie regularnego monitoringu warunków hydrologicznych w chronionym obiekcie. Dostosowanie rodzaju i zakresu prac melioracyjnych oraz cięć i prac pielęgnacyjnych w wydzieleniach leśnych graniczących bezpośrednio z rezerwatem, tj. 334 b, d, f, g, h, i <sup>2</sup> do aktualnego stanu stosunków wodnych w kompleksie torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą (żywych) oraz zdegradowanych, lecz zdolnych do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7110 i 7120), torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140), obniżeń dolinkowych i pła mszarnego (7150) oraz borów i lasów bagiennych (91D0).w granicach chronionego obiektu.
3.	Penetracja rezerwatu przez lokalną ludność podczas zbioru owoców runa leśnego, kłusownictwo na obszarze jeziora oraz zaśmiecanie obiektu.	Kontrolowanie rezerwatu przez Straż Leśną i służby ochrony przyrody. Prawidłowe oznakowanie rezerwatu oraz utrzymanie jego sprawności technicznej. Edukacja społeczności lokalnej w zakresie wartości i potrzeb ochrony przyrody rezerwatu. Regularne uprzątnięcie zaśmieceń.

<sup>2</sup> według Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Nowogard na lata 2011-2020.



**Załącznik nr 2 do projektu zarządzenia Nr /2014  
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 2014 r.**

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań oraz opis czynnej ochrony gatunków roślin.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Montaż urządzeń do pomiarów poziomu wód oraz prowadzenie monitoringu poziomu wód w rezerwacie.	Montaż 2 piezometrów oraz 1 łąty wodowskazowej najpóźniej w drugim roku obowiązywania zadań ochronnych. Utrzymanie sprawności technicznej ww. urządzeń i ich ewentualna wymiana – w zależności od potrzeb. Monitoring przy użyciu ww. urządzeń, tj. czytywanie wyników z minimalną częstotliwością - 2 razy w roku.	Punktowo w wydzieleniu 334c <sup>3</sup> .
2.	Monitoring: • populacji wybranych gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych; • stanu zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla torfowisk wysokich z roślinnością torfotwórczą (żywych) oraz zdegradowanych, lecz zdolnych do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7110 i 7120), torfowisk przejściowych i trzęsawisk (7140), obniżeń dolinkowych i pła mszarnego (7150) oraz borów i lasów bagiennych (91D0); • populacji wybranych chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (kręgowych i bezkręgowych).	Corocznie w sezonie wegetacyjnym. Uwzględnić: aktualną liczbę okazów monitorowanych gatunków, ich kondycję i żywotność, choroby i aktualne zagrożenia dotyczące ich kondycji fitosanitarnej.	Cały obszar rezerwatu. Powierzchnia 14,28 ha.
3.	Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) oznakowania rezerwatu, tj. dwóch kompletów tablic regulaminowych i urzędowych oraz jego ewentualna wymiana. Działanie realizowane na bieżąco – w stosunku do potrzeb.		Granice rezerwatu.
4.	Sprzątanie zaśmieci i ich wywóz z obszaru rezerwatu. Działanie realizowane na bieżąco – w stosunku do potrzeb.		Cały obszar rezerwatu. Powierzchnia 5,95 ha.

### Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie

<sup>3</sup> według Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Nowogard na lata 2011-2020.

ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat „Krzywicki Mszar” powstał na mocy zarządzenia Nr 15/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 kwietnia 2010 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Krzywicki Mszar” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 70, poz. 1293). Obiekt objęty został ochroną prawną w celu zachowania torfowiska wysokiego oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych reprezentujących różne siedliska podlegające prawnej ochronie, a także gatunki roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych.

Chroniony obiekt jest naturalnym, dobrze zachowanym ekosystemem torfowiska wysokiego z serią sukcesyjną różnych zbiorowisk roślinnych, zasiedlających silnie zróżnicowane nisze ekologiczne, reprezentujących w różnej fazie rozwoju fitocenozy dywanowego pła mszarnego, fitocenozy leśne, a także siedliska eutroficzne z roślinnością zaroślową. Głównym przedmiotem ochrony rezerwatu są gatunki roślin podlegające prawnej ochronie, ale także gatunki rzadkie i zagrożone we florze Pomorza, m.in.: kilkanaście gatunków torfowców *Sphagnum sp*, turzyca bagienna *Carex limosa*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, bagno zwyczajne *Ledum palustre*, modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, przygielka biała *Rhynchospora alba*. Występowanie tych taksonów związane jest ze zróżnicowaniem siedliskowym ekosystemu. Stąd na obszarze torfowiska występuje duża różnorodność fitosocjologiczna zbiorowisk roślinnych, wśród których wiele fitocenoz reprezentuje określony typ siedlisk, w tym:

- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7110,7120) – reprezentowane przez fitocenozy *Sphagnetum magelanici*, zb. *Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax*;
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140) – reprezentowane przez fitocenozy *Caricetum lasiocarpae*, *Caricetum rostratae*;
- obniżenia dolinkowe i pła mszarne (7150) – reprezentowane przez fitocenozy *Rhynchosporium albae*, *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi*;
- bory i lasy bagiennie (91D0) reprezentowane przez fitocenozy *Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis Pinetum*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*.

Zagrożenia rezerwatu związane są głównie ze zmienną sytuacją hydrologiczną na całym obszarze chronionego obiektu. Na chwilę obecną, w zasobach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, nie znajdują się szczegółowe wyniki pomiarów ww. zmian, umożliwiające zaplanowanie dodatkowych działań ochronnych związanych przykładowo z mechanicznym usuwaniem części drzew i krzewów wkraczających na obszar torfowiska. Niezwykle istotny będzie więc regularny monitoring poziomu wód, którego wyniki stanowiąc będą wyjściową do opracowywanych projektów oraz dostarczą informacji, czy też należy podjąć dodatkowe działania. Potencjalne zagrożenie w tym przypadku mogą stanowić masowe cięcia oraz prace melioracyjne w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu. Dlatego też, niezbędne jest dostosowanie rodzaju i zakresu prac melioracyjnych oraz cięć i prac pielęgnacyjnych w strefie buforowej wokół rezerwatu, tj. wydzieleniach 334 b, d, f, g, h, i Nadleśnictwa Nowogard do aktualnego uwodnienia siedlisk wymienionych powyżej.

Ponadto, zidentyfikowanie zagrożeń wynikających ze spontanicznych procesów rozwojowych zachodzących w zbiorowiskach roślinnych oraz szczegółowe metody zapobiegania im zostaną ustalone na podstawie prowadzonego monitoringu populacji wybranych gatunków roślin i zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz stanu zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk wymienionych powyżej.

W obszarze ochrony czynnej, ze względu na antropopresję (zbiór owoców runa leśnego, kłusownictwo na obszarze jeziora oraz zaśmiecanie obiektu), niezbędne jest utrzymanie sprawności technicznej oznakowania rezerwatu - tablicami urzędowymi i regulaminowymi.

Nie wyznacza się w rezerwacie obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową. Mając na uwadze aktualny stan uwodnienia siedlisk rezerwatu, koniecznym jest dopuszczenie w nim działań przewidzianych w zakresie ochrony czynnej. Nie planuje się prowadzenia w rezerwacie czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt.

Szczecin, dnia 2014 r.

Sporządził:

Wnioskodawca:



**Ocena skutków regulacji (OSR)**  
**do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie**  
**w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Krzywicki Mszar”**

**1. Cel wprowadzenia zarządzenia**

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.).

**2. Konsultacje społeczne**

Projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Lista uczestników konsultacji społecznych:

- 1) Nadleśnictwo Nowogard;
- 2) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
- 3) Urząd Gminy Osina;
- 4) Starostwo Powiatowe w Goleniowie;
- 5) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 listopada 2014 r., znak: WOPN-ON.6201.20.2014.AR w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ oraz wywieszenie na tablicach ogłoszeń RDOŚ, Urzędu Gminy Osina, Starostwa Powiatowego w Goleniowie, Nadleśnictwa Nowogard, RDLP w Szczecinie).

**3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego**

Zarządzenie, w przypadku braku możliwości pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych dofinansowujących ochronę środowiska, będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa związane z wykonaniem zaplanowanych działań ochronnych (utrzymaniem sprawności technicznej oznakowania obiektu, uprzątnięciem zaśmieceń, zakupem, montażem i utrzymaniem sprawności technicznej urządzeń do pomiaru poziomu wód w rezerwacie). Wysokość powyższych kosztów szacowana będzie bezpośrednio przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych działań. Monitoring populacji wybranych gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz stanu zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla torfowiska wysokiego w trakcie corocznych przeglądów obiektu przez służby ochrony przyrody.

**4. Wpływ regulacji na rynek pracy**

Zarządzenie nie będzie miało znaczącego wpływu na rynek pracy, natomiast do wykonywania zadań ochrony czynnej mogą zostać zatrudnione lokalne firmy oferujące np. usługi leśne, wykonywanie i montaż oznakowania i szlabanów.

**5. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki**

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

**6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów**

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

**7. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej**

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 1) Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 103 z 25.04.1979 r., str. 1-18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.1, str. 98 z późn. zm.);
- 2) Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7-5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.).

**Załącznik nr 2 do obwieszczenia Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 28 listopada 2014 r., znak: WOPN-ON.6201.20.2014.AR.**

**Projekt zarządzenia Nr /2014  
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 2014 r.  
w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody  
„Wrzosiec”**

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.<sup>3</sup>) zarządza się, co następuje.

**§ 1.** Ustanawia się na trzy lata zadania ochronne dla rezerwatu przyrody „Wrzosiec”, zwanego dalej „rezerwatem”.

**§ 2.** Zadania ochronne, o których mowa w § 1, obejmują:

- 2) identyfikację i ocenę istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań;
- 3) wskazanie obszarów objętych ochroną czynną.

**§ 3.** Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków określone zostały w załączniku nr 1 do zarządzenia.

**§ 4.** Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

**§ 5.** Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

**§ 6.** Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

---

<sup>3</sup> zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2013 r. poz. 628, poz. 842, M.P. z 2014 r. poz. 835 i z 2014 r. poz. 805, poz. 850 i poz.1002.



**Załącznik nr 1 do projektu zarządzenia Nr /2014  
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 2014 r.**

Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Lp.	Identyfikacja i ocena istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących i potencjalnych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych i ich skutków
1.	Zmiany w składzie flory i szaty roślinnej rezerwatu wywoływane procesami naturalnymi, a w szczególności sukcesją zadrzewień i krzewów wkraczających na obszar mszaru.	Brak możliwości przeciwdziałaniu zagrożeniu. Regularny monitoring występowania w rezerwacie rzadkich, chronionych i zagrożonych gatunków roślin związanych ze zbiorowiskami charakterystycznymi dla mszaru i śródtorfowiskowego jeziora.
2.	Spadek poziomu wód w rezerwacie.	Montaż urządzeń monitorujących oraz prowadzenie regularnego monitoringu warunków hydrologicznych w chronionym obiekcie. Dostosowanie rodzaju i zakresu prac melioracyjnych oraz cięć i prac pielęgnacyjnych w wydzieleniach leśnych graniczących bezpośrednio z rezerwatem, tj. 310g, h, i, k, l, 311b, d, f, j, l, m, 312g, h, f, b, j, k <sup>2</sup> do aktualnego stanu stosunków wodnych w kompleksie mszaru wrzoścowego ze śródtorfowiskowym w granicach chronionego obiektu.
3.	Penetracja rezerwatu przez lokalną ludność podczas zbioru owoców runa leśnego oraz zaśmiecanie obiektu.	Kontrolowanie rezerwatu przez Straż Leśną i służby ochrony przyrody. Prawidłowe oznakowanie obiektu.

**Załącznik nr 2 do projektu zarządzenia Nr /2014  
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie  
z dnia 2014 r.**

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów, z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Rodzaj zadań ochronnych	Rozmiar zadań ochronnych	Lokalizacja zadań ochronnych
1.	Montaż urządzeń do pomiarów poziomu wód oraz prowadzenie monitoringu poziomu wód w rezerwacie.	Montaż 6 piezometrów oraz 1 łąty wodowskazowej najpóźniej w drugim roku obowiązywania zadań ochronnych. Utrzymanie sprawności technicznej ww. urządzeń i ich ewentualna wymiana – w zależności od potrzeb. Monitoring przy użyciu ww. urządzeń. Zczytywanie wyników z minimalną częstotliwością - 2 razy w roku.	Punktowo w wydzieleniach 310j, 311c, k, 312i, d <sup>3</sup> .

<sup>2</sup> Nadleśnictwa Nowogard według Planu Urządzenia Lasu Na lata 2011-2020.

<sup>3</sup> Nadleśnictwa Nowogard według Planu Urządzenia Lasu Na lata 2011-2020.



2.	<p>Monitoring:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• populacji wybranych gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych;</li> <li>• stanu zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla mszaru wrzoścowego i śródtorfowiskowego jeziora;</li> <li>• populacji wybranych chronionych, rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt (kręgowych i bezkręgowych).</li> </ul>	<p>Corocznie w sezonie wegetacyjnym.</p> <p>Uwzględnić: aktualną liczbę okazów monitorowanych gatunków, ich kondycję i żywotność, choroby i aktualne zagrożenia dotyczące ich kondycji fitosanitarnej.</p>	<p>Cały obszar rezerwatu. Powierzchnia 14,28 ha.</p>
3.	<p>Utrzymanie sprawności technicznej (konserwacja) oznakowania rezerwatu, tj. dwóch kompletów tablic regulaminowych i urzędowych oraz jego ewentualna wymiana. Działanie realizowane na bieżąco – w stosunku do potrzeb.</p>		<p>Granice rezerwatu.</p>
4.	<p>Sprzątanie zaśmieci i ich wywóz z obszaru rezerwatu. Działanie realizowane na bieżąco – w stosunku do potrzeb.</p>		<p>Cały obszar rezerwatu. Powierzchnia 14,28 ha.</p>

### Uzasadnienie

Zadania ochronne dla rezerwatu przyrody zostały opracowane na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.), zgodnie z art. 22 ust. 3 tej ustawy. Przez zadania ochronne rozumie się wyszczególnienie ustalonych działań ochronnych, które wynikają z potrzeby przeciwdziałania stwierdzonym zagrożeniom i utrzymaniu celu ochrony rezerwatu.

Rezerwat „Wrzosiec” powstał na mocy zarządzenia Nr 16/2010 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 2 kwietnia 2010 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody „Wrzosiec” (Dz. Urz. Woj. Zach. Nr 70, poz. 1294). Obiekt objęty został ochroną prawną w celu zachowania mszaru wrzoścowego ze śródtorfowiskowym jeziorem oraz unikalnych zbiorowisk roślinnych reprezentujących różne siedliska podlegające prawnej ochronie, a także gatunki roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych. Przedmiotowy obiekt jest unikalnym ekosystemem mszaru wrzoścowego z serią sukcesyjną różnych zbiorowisk roślinnych zasiedlających silnie zróżnicowane nisze ekologiczne reprezentujące zarówno siedliska roślinności wodnej, w różnej fazie rozwoju pła mszarne, fitocenozy leśne, a także siedliska mezotroficzne i eutroficzne z różnorodną roślinnością szuwarową, leśną i zaroślową.

Głównym przedmiotem ochrony rezerwatu są gatunki roślin podlegające prawnej ochronie, ale także gatunki rzadkie i zagrożone we florze Pomorza, w tym: kilkanaście gatunków torfowców *Sphagnum sp.*, turzyca bagienna *Carex limosa*, rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, bagno zwyczajne *Ledum palustre*, modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia*, bażyna czarna *Empetrum nigrum*, przygielka biała *Rhynchospora alba*. Występowanie tych taksonów związane jest ze zróżnicowaniem siedliskowym ekosystemu. Stąd na obszarze torfowiska występuje duża różnorodność fitosocjologiczna zbiorowisk roślinnych, wśród których wiele fitocenoz reprezentują siedliska, w tym:

- starorzecza i inne naturalne, eutroficzne zbiorniki wodne (3150) – reprezentowane przez fitocenozy *Potametum natantis*, *Nupharo-Nymphaetum albae*, *Polygonetum natantis*;
- naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (3160) – reprezentowane przez fitocenozy *Sparganietum minimi*;

- torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) oraz zdegradowane, lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji (7110, 4120) – reprezentowane przez fitocenozy *Erico-Sphagnetum medii*, *Sphagnetum magelanici*, zb. *Eriophorum vaginatum-Sphagnetum fallax*;
- torfowiska przejściowe i trzęsawiska (7140) – reprezentowane przez fitocenozy *Caricetum lasiocarpae*;
- obniżenia dolinkowe i pła mszarne (7150) – reprezentowane przez fitocenozy *Caricetum limosae*, *Rhynchosporium albae*, *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi*;
- bory i lasy bagienne (91D0) – reprezentowane przez fitocenozy *Vaccinio uliginosi-Pinetum*.

Zagrożenia rezerwatu związane są głównie ze zmienną sytuacją hydrologiczną na całym obszarze chronionego obiektu. Na chwilę obecną, w zasobach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie, nie znajdują się szczegółowe wyniki pomiarów ww. zmian, umożliwiające zaplanowanie dodatkowych działań ochronnych związanych przykładowo z mechanicznym usuwaniem części drzew i krzewów wkraczających na obszar torfowiska. Niezwykle istotny będzie więc regularny monitoring poziomu wód, którego wyniki stanowiąc będą wyjściową do opracowywanych projektów oraz dostarczą informacji, czy też należy podjąć dodatkowe działania. Potencjalne zagrożenie w tym przypadku mogą stanowić masowe cięcia oraz prace melioracyjne w bezpośrednim sąsiedztwie rezerwatu. Dlatego też, niezbędne jest dostosowanie rodzaju i zakresu prac melioracyjnych oraz cięć i prac pielęgnacyjnych w strefie buforowej wokół rezerwatu, tj. wydzieleniach 310g, h, i, k, l, 311b, d, f, j, l, m, 312g, h, f, b, j, k Nadleśnictwa Nowogard do aktualnego uwodnienia siedlisk wymienionych powyżej.

Ponadto, zidentyfikowanie zagrożeń wynikających ze spontanicznych procesów rozwojowych zachodzących w zbiorowiskach roślinnych oraz szczegółowe metody zapobiegania im zostaną ustalone na podstawie prowadzonego monitoringu populacji wybranych gatunków roślin i zwierząt chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz stanu zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla siedlisk wymienionych powyżej.

W obszarze ochrony czynnej, ze względu na antropopresję (zbiór owoców runa leśnego oraz zaśmiecanie obiektu), niezbędne jest utrzymanie sprawności technicznej oznakowania rezerwatu - tablicami urzędowymi i regulaminowymi.

Nie wyznacza się w rezerwacie obszarów objętych ochroną ścisłą i krajobrazową. Mając na uwadze aktualny stan uwodnienia siedlisk w rezerwacie, konieczne jest objęcie jego obszaru ochroną czynną.

Opis sposobów czynnej ochrony gatunków roślin i zwierząt określony został w załączniku nr 2 do zarządzenia.

Szczecin, dnia 2014 r.

Sporządził:

Wnioskodawca:

### Ocena skutków regulacji (OSR)

#### do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody „Wrzosiec”

#### 8. Cel wprowadzenia zarządzenia

Celem wprowadzenia regulacji jest wypełnienie delegacji ustawowej zawartej w art. 22 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2013 r. poz. 627 z późn. zm.).

#### 9. Konsultacje społeczne

Projekt został poddany konsultacjom społecznym.

Lista uczestników konsultacji społecznych:

- 6) Nadleśnictwo Nowogard;
- 7) Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Szczecinie;
- 8) Urząd Gminy Osina;
- 9) Starostwo Powiatowe w Goleniowie;
- 10) społeczeństwo – udział zagwarantowany poprzez wydanie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 28 listopada 2014 r., znak: WOPN-ON.6201.20.2014.AR w sprawie możliwości zapoznania się z projektem oraz o możliwości i terminie wnoszenia do niego propozycji i uwag (podano do publicznej wiadomości



poprzez publikację w Biuletynie Informacji Publicznej RDOŚ oraz wywieszenie na tablicach ogłoszeń RDOŚ, Urzędu Gminy Osina, Starostwa Powiatowego w Goleniowie, Nadleśnictwa Nowogard, RDLP w Szczecinie.

#### **10. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego**

Zarządzenie, w przypadku braku możliwości pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych dofinansowujących ochronę środowiska, będzie miało wpływ na wydatki budżetu państwa związane z wykonaniem zaplanowanych działań ochronnych (utrzymaniem sprawności technicznej oznakowania obiektu, uprzątnięciem zaśmieceń, zakupem, montażem i utrzymaniem sprawności technicznej urządzeń do pomiaru poziomu wód w rezerwacie). Wysokość powyższych kosztów szacowana będzie bezpośrednio przed przystąpieniem do realizacji poszczególnych działań. Monitoring populacji wybranych gatunków roślin chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz stanu zbiorowisk roślinnych charakterystycznych dla obecnych w rezerwacie siedlisk przyrodniczych w trakcie corocznych przeglądów obiektu przez służby ochrony przyrody.

#### **11. Wpływ regulacji na rynek pracy**

Zarządzenie nie będzie miało znaczącego wpływu na rynek pracy, natomiast do wykonywania zadań ochrony czynnej mogą zostać zatrudnione lokalne firmy oferujące np. usługi leśne, wykonywanie i montaż oznakowania i szlabanów.

#### **12. Wpływ regulacji na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki**

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki.

#### **13. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionów**

Zarządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionów.

#### **14. Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej**

Zarządzenie nie narusza zapisów zawartych w:

- 3) Dyrektywie Rady 79/409/EWG z dnia 2 kwietnia 1979 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. Dyrektywa Ptasia (Dz. Urz. UE L 103 z 25.04.1979 r., str. 1-18, z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t.1, str. 98 z późn. zm.);
- 4) Dyrektywie Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 roku w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory tzw. Dyrektywa Siedliskowa (Dz. Urz. WE L 206 z 22.07.1992 r., str. 7-5 z późn. zm.; Dz. Urz. UE Polskie wydanie specjalne, rozdz. 15, t. 2, str. 102 z późn. zm.).

